

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา
จังหวัดนครราชสีมา

**The Administration According to the Good Governance of School
Administrators under the Jurisdiction of Secondary Educational
Service Area Office 31: A Case Study of Phuvidhaya School,
Nakhon Ratchasima**

วิภาส ทองสุทธิ์ (Vipas Thongsuddhi)¹ วิวัฒน์ ตู้จำนงค์ (Wiwat Toochnong)²

Received: May 22, 2021

Revised: June 8, 2021

Accepted: June 20, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสาน ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและศึกษาแนวทางการพัฒนางานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษา โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน จำนวน 47 คน มีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและไม่เป็นทางการ มีความตรงเชิงเนื้อหาของค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80-1 และค่าความเชื่อมั่น 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก หลักการกระจายอำนาจ และหลักความเสมอภาคอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางที่

ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ

คำสำคัญ: การบริหาร หลักธรรมาภิบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

Abstract

The purposes of this mixed-method research were to study the state of administration according to the good governance and to find out the administrative guidelines for the school administrators in Phuvidhaya School, Nakhon Ratchasima. The target group was a number of 47 teachers and educational personnel and 5 experts. The instruments used for collecting the data were a 5-rating scale questionnaire and the semi-structured informal interview form, with the content validity of the index of congruency (IOC) between 0.80 - 1, and a reliability of 0.92. The statistics used for analyzing the data were percentage, mean, and Standard Deviation; and the qualitative data were analyzed by the content analysis.

¹ อธิการบดี วิทยาลัยนครราชสีมา

President, Nakhon Ratchasima College

² อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Lecturer, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College

The research findings were summarized that the real state of administration at present was at a high level, and the decentralization and equality were at a moderate level. The administrative guidelines that needed the urgent development at the highest level are the teachers and educational personnel should be equally treated, without desegregation and preference; and educational personnel should be allowed to take part in sharing ideas and making decisions.

Keywords: Administration, Good governance, Secondary Educational Service Area Office 31

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุคศตวรรษที่ 21 หลักการบริหารจัดการที่ดีนั้น ควรยึดหลักการบริหารโดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลในการบริหารเป็นหลักการปฏิบัติงานที่ได้ประกาศไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2544) หลักธรรมาภิบาลนี้สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งมุ่งเน้นความพอเพียง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ด้วยแนวคิดของหลักธรรมาภิบาลนี้เองจึงทำให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 - 2554) เป็นแนวคิดหลักของแผนพัฒนาฉบับที่ 11 ที่มีความต่อเนื่องซึ่งพิจารณาถึงบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และทุกภาคส่วนในสังคมไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 41 และมาตรา 42 ได้กำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของชาติได้มุ่งให้การจัดระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ ให้สถานศึกษาจัดการศึกษามาตรา 22 กำหนดไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดจนถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุดโดยเน้นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตลอดจนจนการบริหารการศึกษาผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและ

คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการเพื่อให้ภารกิจของโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาทุกฝ่ายจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างจริงจังโดยมีองค์กรอิสระทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนผู้ปกครองและชุมชน คอยตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาซึ่งหมายถึงการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาด้วย การกระจายอำนาจดังกล่าว จะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักการของการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based management: SBM) ให้สอดคล้องกับเป็นโรงเรียน “นิติบุคคล” เพื่อให้การบริหารจัดการการศึกษาเกิดความคล่องตัวและผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบราชการ จัดว่าเป็นสิ่งใหม่ในระบบราชการไทย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ จึงออกกระเปียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 คือ ธรรมาภิบาล หลักธรรมาภิบาล (Good governance) คือ หลักในการบริหารจัดการการควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้หน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดคือ ผู้บริหาร ซึ่งนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารทั้งในงานวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือธรรมาภิบาลที่ยึดหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและหลักความคุ้มค่า เป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์ และนโยบายสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความสามารถในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจสั่งการ ซึ่งเป็นเครื่องมือหรือกำหนดทิศทางในการทำงานของบุคลากรในการทำงาน การตัดสินใจใดๆ ย่อมมีผลกระทบต่อหน่วยงานซึ่งอาจทำให้เกิดประสิทธิภาพหรือเกิดความล้มเหลวในหน่วยงานได้ หลักธรรมาภิบาล

หรือ Good governance จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี เพื่อเป็นหลักประกันว่า ในองค์กรไม่มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง ไม่ด้อยประสิทธิภาพ (เกษม วัฒนชัย, 2546) ในการบริหารงาน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กร นอกจากจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ ยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบโดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กร (กรมชลประทาน, 2556) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ต้องดำเนินการ สามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความขัดแย้ง และสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งทำให้การบริหารงานตอบสนองความต้องการของบุคลากรในองค์กร ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเกิดภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นหลักของความรับผิดชอบต่อโปร่งใส และประชาชนมีส่วนร่วม และดำเนินการให้มีการตรวจสอบได้เพื่อป้องกันการทุจริตประทุติมิชอบ ตลอดจนช่วยกำกับทิศทางการพัฒนาให้อึดปฎิโยชนต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และนอกจากนี้ยังเป็นหลักการบริหารที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความขัดแย้ง และสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งทำให้การบริหารงานตอบสนองความต้องการของประชาชน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเกิดภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555)

การบริหารจัดการของสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเรียกว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักการดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม

หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.ร.) ได้ทบทวนและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของสถาบันต่างๆ ในระดับสากลจึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลในกลยุทธ์ที่ 5 เรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งได้มีการกำหนดจุดเน้นในการดำเนินงานคือ 1) สถานศึกษาบริหารจัดการโดยมีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียนและผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก 2) องค์กรบุคคลระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพระดับนานาชาติ จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ตามหลักธรรมาภิบาล

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและนำไปเป็นข้อมูลในการพิจารณาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

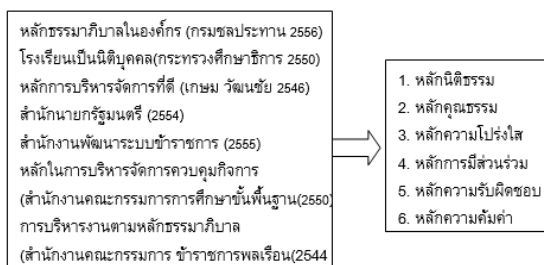
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
2. ได้แนวทางการพัฒนางานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์เอกสาร ศึกษา วิเคราะห์สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

การสร้างเครื่องมือ วิเคราะห์เอกสารจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดำเนินการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเอกสาร
2. วางเค้าโครงการวิเคราะห์โดยคำนึงถึงการจำแนกความสอดคล้องกับปัญหาวัตถุประสงค์การวิจัยและจำแนกความครอบคลุม
3. จัดทำแบบวิเคราะห์เอกสารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เอกสารใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 2 การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 47 คน (โรงเรียนภูวิทยา, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 47 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เพราะเป็นกรณีศึกษาเฉพาะโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครู และบุคลากรทางการศึกษา มีระดับดังนี้

ระดับค่าคะแนน 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ระดับค่าคะแนน 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

ระดับค่าคะแนน 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

ระดับค่าคะแนน 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

ระดับค่าคะแนน 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

- คุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณา ความสอดคล้อง ความครอบคลุมข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย นิยามศัพท์ ความเหมาะสมทางด้านภาษา

- ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ถ้าข้อคำถามใดไม่แน่ใจว่า มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยจะพิจารณาปรับข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และพัฒนาเครื่องมือให้เหมาะสมในการใช้ เข้าใจง่าย และสะดวกในการตอบ ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1 ถือว่าข้อคำถามนั้นมีคุณภาพตามเกณฑ์

- คุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) แบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

- ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวฉบับสมบูรณ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา

ให้ข้อเสนอแนะแล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างในประเด็น การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

- ผู้วิจัยทำแบบสัมภาษณ์ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนภูวิทยาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกโดยมีประเด็นสัมภาษณ์ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่า

- ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านกระบวนการดังกล่าว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความเห็นชอบแล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและความรู้พื้นฐานในการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นและการต่อยอดทางความคิด โดยประมวลและสังเคราะห์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาของงานวิจัยนี้ จากแหล่งข้อมูลทางวิชาการต่างๆ อาทิ การดาวน์โหลดแอปพลิเคชันจากแหล่งที่เชื่อถือได้ จากเอกสารวิชาการ งานวิจัย บทความ ฯลฯ

2. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขออนุญาตไปถึงผู้บริหารโรงเรียนภูวิทยา ขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน

3. ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามและรับกลับด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนภูวิทยาเพื่อสัมภาษณ์ครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยแบบสัมภาษณ์และกำหนดวันที่จะไปสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาล่วงหน้า 5 วัน ก่อนวันสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจำนวน 15 คน

การสัมภาษณ์ ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 15 คน โดยเลือกใช้แบบเจาะจง หนึ่งในสามของครูและบุคลากรทางการศึกษา จากจำนวน 47 คน ตามเกณฑ์ดังนี้

1. เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมาภิบาล หรือเคยประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรมาภิบาล เป็นบางหัวข้อมาแล้ว

การสร้างเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูล ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ดำเนินการดังนี้.

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และจัดส่งเอกสารให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะถูกสัมภาษณ์ล่วงหน้า 5 วัน เพื่อศึกษารายละเอียดข้อมูล

2. นัดหมายวันเวลา สถานที่ที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ ตามที่แต่ละคนพร้อมให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) สรุปสาระสำคัญของผู้สัมภาษณ์แต่ละรายการ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแนวทางในการศึกษา

การบริหารงานตามหลักสูตรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนภูวิทยาสังคฆารราชสีมา

ระยะที่ 1 การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รายละเอียดดังนี้

1. จัดทำเอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. เลือกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน แบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ

2.1 เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมาภิบาล เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือศึกษานิเทศก์มาไม่น้อยกว่า 2 ปี

2.2 สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือปริญญาเอก

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้เชี่ยวชาญ 5 คน นำไปให้ด้วยตนเอง เพื่อเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์เนื้อหาตามองค์ประกอบ

ตัวแปรที่ศึกษา คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นรวบรวมข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการร่วมสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของ Best (1990) ดังนี้

การแปลความหมาย

4.21 – 5.00 การบริหารโรงเรียนตามหลักสูตรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

3.41- 4.20 การบริหารโรงเรียนตามหลักสูตรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

2.61-3.40 การบริหารโรงเรียนตามหลัก
ธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

1.81-2.60 การบริหารโรงเรียนตามหลัก
ธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.80 การบริหารโรงเรียนตามหลัก
ธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินแนวทางการพัฒนารูปแบบ
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการประเมินแนวทางการพัฒนารูปแบบการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนกุวิทยา
จังหวัดนครราชสีมา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครราชสีมา เขต 7

การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ เป็น สัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวม
ข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่
ได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการสนทนา
กลุ่มและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและ
สังเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การ
วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมา
ภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 กรณีศึกษาโรงเรียนกุ
วิทยา จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ผลสรุปดังนี้

1. สภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของโรงเรียนกุวิทยา จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ได้ผลดังนี้
1) หลักนิติธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มี
ค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความ
รับผิดชอบ เป็นไปตามความรู้ความสามารถด้วยความ
เหมาะสม 2) หลักคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
รายการที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่ การประเมินผล
การปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็น

ธรรม ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับการประเมินมีโอกาสได้
ชี้แจงผลการปฏิบัติงานของตนเอง 3) หลักความโปร่งใส
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ
สุดท้าย มีการติดตาม/ตรวจสอบ/รายงานผลการใช้
งบประมาณอย่างเป็นระบบ มีหลักฐาน สามารถ
ตรวจสอบได้ 4) หลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่
การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วน
ร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการวางแผน
พัฒนาสถานศึกษา 5) หลักความรับผิดชอบโดยภาพ
รวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยอันดับ
สุดท้าย ได้แก่ครูและบุคลากรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่า
เทียมกัน ไม่แบ่งแยกและเลือกปฏิบัติ โดยคำนึงถึง
ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับครูและบุคลากรเป็นสำคัญ
6) หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
รายการที่มี ค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้าย ได้แก่การส่งเสริมการ
ใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร

2. แนวทางการพัฒนาตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารโรงเรียนกุวิทยา จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานควรเปิดโอกาสให้
ผู้รับการประเมินมีโอกาสได้ชี้แจงผลการปฏิบัติงานของ
ตนเองอย่างเท่าเทียมกันไม่เลือกปฏิบัติ มีการติดตาม/
ตรวจสอบ/รายงานผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ
มีหลักฐาน ตรวจสอบได้ ครู บุคลากรและคณะกรรมการ
สถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา
สถานศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเสนอ
ข้อคิดเห็นและตัดสินใจ

อภิปรายผล

สภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล
ของผู้บริหาร โดยภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก
ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำ
หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ส่งผลให้ครูและ
บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความเลื่อมใสศรัทธา ตระหนัก
ถึงสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบ มีขวัญกำลังใจในการ
ปฏิบัติงาน จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบ
บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ที่
กำหนดให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการถือ

ปฏิบัติ เพราะเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1) หลักนิติธรรม มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารอันดับสุดท้าย คือ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นไปตามความรู้ความสามารถด้วยความเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาได้พิจารณามอบหมายงานโดยยึดถือความเหมาะสม ให้เป็นที่ยอมรับของครูและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ กนกพร จินมพันธ์ (2555, อ้างถึงใน วิไลรัตน์ ฝ่ายดี, 2559) ที่พบว่า แนวทางการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านหลักนิติธรรม คือ การบริหารโรงเรียนโดยยึดระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรและสังคม และส่งเสริมให้บุคลากรมีการกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษา โดยให้ข้าราชการครูสร้างความเป็นระเบียบวินัย ได้มีส่วนร่วมกำหนด เพื่อเป็นแนวทางให้ข้าราชการครูได้ปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) หลักคุณธรรม มีสภาพทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารอันดับสุดท้าย ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความเป็นธรรม ทั้งนี้เนื่องจาก ความยุติธรรมถือเป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานในการบริหาร ซึ่งในการบริหารจะต้องมีพรหมวิหาร 4 มีความเท่าเทียมกัน ผู้บริหารควรดูแลบุคลากรทุกคนอย่างยุติธรรม มีการส่งเสริมสร้างความคิดดี อีกทั้ง ผู้บริหารมีคุณธรรมในตัวเอง ตระหนักถึงความยุติธรรมความเสมอภาคในการบริหารจัดการ ไม่เลือกปฏิบัติ สามารถบริหารองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีศักยภาพ และประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

3) ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีสภาพการบริหารอันดับสุดท้าย คือการประชุมวางแผนงบประมาณในแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ ในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารงานที่เปิดเผย มีระบบ มีการประชุมวางแผนงบประมาณในแต่ละฝ่ายอย่างเป็นระบบ ตรงไปตรงมา

ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและสามารถตรวจสอบได้ มีระบบการตรวจสอบที่มี ประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสทุกขั้นตอน ทั้งระบบข้อมูลสารสนเทศ ส่งผลให้กระบวนการบริหารมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บำรุง นุชประมูล (2556, อ้างถึงใน กิตติภูมิ สมศรี, 2560) ที่พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน ในการบริหารงานทุกด้าน และสถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับสุดท้าย คือ การเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย การบริหารที่เปิดโอกาสให้เสนอแนวความคิดเห็น โดยการประชุมปรึกษาหารือกัน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวิจารณ์และร่วมรับผลประโยชน์ อันเกิดจากงานที่ทำ มีขวัญกำลังใจดีขึ้น

5) หลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อันดับสุดท้าย คือ การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บำรุง นุชประมูล (2556, อ้างถึงใน กิตติภูมิ สมศรี, 2560) พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากร มีความตระหนัก และรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ สถานศึกษามีนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนงานที่ชัดเจน

6) ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก รายการอันดับสุดท้าย คือการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารจะต้องดำเนินงานบริหารจัดการภายใน

สถานศึกษาและการใช้ทรัพยากร ภายใต้การขาดแคลนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร ผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการวางแผน การจัดการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการบริหารข้อมูลระบบสารสนเทศต่าง ๆ ให้เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม อันจะส่งผลให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา จากการสัมภาษณ์ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกและไม่เลือกปฏิบัติ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ เปิดโอกาสให้ครู บุคลากรและกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษา ควรแต่งตั้งผู้มีส่วนได้เสียจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการศึกษา

1.2 สถานศึกษา ควรฝึกอบรมให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อสร้างความตระหนักในการทำงาน

1.3 สถานศึกษาควรวางแผนด้านงบประมาณจัดหาและใช้วัสดุครุภัณฑ์ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาทุกระดับ

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

กรมชลประทาน. (2556). *ธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการน้ำชลประทานในมุมมองของผู้รับบริการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ: กลุ่ม

งานวิเคราะห์นโยบายกองแผนงาน กรมชลประทาน.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาให้สำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักการและวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติภูมิ สมศรี. (2560). *แนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุทัยธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. (2542, สิงหาคม 10). *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง.

โรงเรียนภูวิทยา. (2563). *การบริหารงานบุคคล*. โรงเรียนภูวิทยา.

วิไลรัตน์ ฝ่ายดี. (2559). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น*

- พื้นฐาน พ.ศ. 2550. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2544).
คู่มือการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง
และสังคมที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมือง
และสังคมที่ดี. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555).
หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้าน
เมืองที่ดี (Good governance). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555-
5559. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับลิช
ซิง.
- Best, John W. (1990). *Research in Education*.
Englewood Cliff, New Jersey: Prentice-
Hall.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of
psychological testing*. (3rd ed.). New York:
Harper and Row.